

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.

Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-09- Nr.

I Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. GRUODŽIO 24 D. NUTARIMO NR. 1688 „DĖL VALSTYBINĖS KALBOS MOKĖJIMO KATEGORIJŲ IR JŲ TAIKymo TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO TEIKIMO

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 1688 „Dėl Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų ir jų taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siekiama nustatyti lietuvių kalbos mokėjimo lygius, reikalavimus asmenims mokėti lietuvių kalbą, valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų atitiktį lietuvių kalbos mokėjimo lygiams ir patikslinti valstybinės kalbos mokėjimų kategorijų ir lietuvių kalbos mokėjimo lygių taikymą. Šiuo metu valstybinės kalbos mokėjimas Lietuvoje nustatomas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas. Daugelyje valstybių taikoma ir pasaulyje pripažįstama Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo sistema, pagal kurią nustatomi kalbos pradedančio vartotojo (A1 ir A2), savarankiško vartotojo (B1 ir B2) ir gero vartotojo (C1 ir C2) lygiai. Nustačius lietuvių kalbos mokėjimo lygius (A1–C2), valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų atitiktį lietuvių kalbos mokėjimo lygiams, lietuvių kalbos mokėjimo lygių sistema atitiks Europos Tarybos priimtus Bendruosius Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenis (toliau – BEKM). Kartu Lietuvoje taikomos valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos turės atitikmenį su daugelyje šalių taikomais kalbos mokėjimo lygiais. Tai padės sumažinti administracinę naštą asmenims, siekiantiems įsidarbinti ar studijuoti ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Kalbos mokėjimo kategorijų prilyginimas lygiams pagal BEKM prisidės kuriant sklandesnes asmenų mobilumo, integracijos ar / ir sugrįžimo į Lietuvą galimybes. Lietuvoje įvedus kalbos mokėjimo vertinimą pagal lygius, toliau bus plėtojama bendra lietuvių kalbos testavimo sistema užsienio lietuviams ir užsieniečiams, kuri sudarys galimybes įsivertinti savo lietuvių kalbos lygį mokymosi, studijų, darbo, asmeniniais ar kitais tikslais.

Atkreipiamė dėmesį, kad valstybinės kalbos mokėjimo atitikmuo BEKM nustatytiems kalbų mokėjimo lygiams Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų ir jų taikymo tvarkos apraše seniai buvo įtvirtintas 2 punkte, tačiau nebuvo detalai reglamentuotas, tai trukdė tinkamai įgyvendinti nuostatą. Nutarimo projektu daromi pakeitimai detalai reglamentuoja šiuos klausimus ir prisidės prie valstybinės kalbos kategorijų / lygių taikymo praktikoje.

Tikslinamas antrosios ir trečiosios valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų taikymas, nustatant išsilavinimo reikalavimus įvairių sričių darbuotojams. Taip pat reglamentuojama, kokiais atvejais asmenys laikomi įgijusiais vieną iš trijų valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų ir vieną iš

lietuvių kalbos mokėjimo lygių. Tiksliniu siekiama aiškesnio reglamentavimo ir nutarimo taikymo praktikoje.

Siekiant paprastesnio ir aiškesnio teisės akto taikymo praktikoje bei optimizuoti teisės aktų kiekį, atsisakoma atskirai rengti lietuvių kalbos mokėjimo lygių nustatymo ir valstybinės kalbos mokėjimo kvalifikavimo komisijų nuostatus. Lietuvių kalbos mokėjimo lygių, valstybinės kalbos mokėjimo ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše bus aprašyta lietuvių kalbos mokėjimo lygių nustatymo ir valstybinės kalbos mokėjimo kvalifikavimo komisijų uždaviniai, funkcijos, sudėtis, veiklos organizavimas, atsakomybė ir kt.

Iš nutarimo projekto yra pašalinta nuostata, kad lietuvių kalbos mokėjimo lygiai netaikomi asmenims, kurie Lietuvos Respublikos asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo nustatyta tvarka pripažinti nukentėjusiais nuo okupacijų, vienus metus nuo jų grįžimo į Lietuvos Respubliką dienos. Šios nuostatos atsisakoma, nes tokios nuostatos taikymas gali būti vertinamas kaip neatitinkantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir taip sudaromos išimtys, skirtingos sąlygos ar reikalavimai stojant į valstybės tarnybą. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 str. 1 d. įtvirtinta visiems piliečiams laiduojama teisė lygiomis sąlygomis stoti į Lietuvos Respublikos valstybinę tarnybą. Pagal Konstitucinio Teismo doktriną valstybine tarnyba pagal Konstituciją laikytinos bet kokios pareigos valstybės ar savivaldybių institucijose, įstaigose, įmonėse ir organizacijose. Taip pat ši išimtis gali būti vertinama kaip prieštaraujanti Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo 2 ir 7 str.

Neigiamų pasekmių, priėmus nutarimo projektą, nenumatoma. Papildomų lėšų nutarimo projektui įgyvendinti neprireiks.

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, neprieštarauja Europos Sąjungos teisei. Jis neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Teikiamas nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektas buvo išsiųstas derinti šioms institucijoms: Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Valstybinei kalbos inspekcijai, Valstybinei lietuvių kalbos komisijai.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija pastabų nutarimo projektui neturėjo. Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvių kalbos komisijos pastabas.

Į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabas atsižvelgta, išskyrus vieną. Neatsižvelgta į pastabą, kad nutarimo projekte neaprašyta, kokie asmenys yra laikomi įgijusiais antrąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją, nors yra nustatytos trys valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos – pirmoji, antroji ir trečioji bei numatyta, kokie asmenys yra laikomi įgiję pirmąją ir trečiąją valstybinės kalbos mokėjimo kategorijas. Nutarimo projektu tvirtinamo Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų ir jų taikymo tvarkos aprašo 9 punkte yra numatyti reikalavimai asmenims, kurie atitinkantys bent vieną iš jų laikomi įgijusiais trečiąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją ir ne žemesnį kaip lietuvių kalbos mokėjimo B2 lygį. Manome, kad reikalavimai atliepia labai plataus asmenų rato poreikius, todėl skaidyti juos arba formaliai kurti naujus ir nustatyti žemesnę (antrąją) valstybinės kalbos kategoriją nebūtų prasminga ir, galimai, pablogintų asmenims sąlygas. Atkreipiame dėmesį, kad šiuo aspektu teisinis reglamentavimas nesikeičia nuo buvusiojo.

Kitos institucijos pastabų per nustatytą terminą nepateikė.

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokymosi visą gyvenimą departamento (direktorius Julius Jakučinskas, tel. Nr. +370 656 03 011, el. p. Julius.Jakucinskas@smm.lt) Neformalaus švietimo skyriaus (vedėjas Tomas Pūtys, tel. +370 686 13 797, el. p. Tomas.Putys@smm.lt) vyriausioji specialistė Vida Janavičienė (tel. (8 5) 219 1237, el. p. Vida.Janaviciene@smm.lt).

PRIDEDAMA.

1. Nutarimo projektas, 4 lapai.
2. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos išvada, 1 lapas.
3. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos išvada, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos išvada, 1 lapas.
5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos išvada, 1 lapas.
6. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos išvada, 2 lapai.
7. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos išvada, 2 lapai.
8. Lietuvos savivaldybių asociacijos išvada, 1 lapas.
9. Valstybinės kalbos komisijos išvada, 1 lapas.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė

Vida Janavičienė, tel. (8 5) 219 1236, el. p. Vida Janaviciene@smm.lt